

boodschap van od weel, gevoelt ods in het ééne m van Christus, n verstaat men niet aan toe is,

alle ware gelooe moederkerken n, maar de band t is er.

rijver is anders; k, op het leven j stelt het zelfz verband terzijde sid met Christus n ten voorbeeld, e „bepaalde uit niet uit. Bovenads de apostolie- ebleven. Er was wendige organi- t meer.

opmerking: „In nizer verschillen s is.”

de Macedoniër, e van Solo een wa-beweging in deze woorden: jongen Christe- kkeling van het te maken heb- teling gewonnen baring, is Wes- k laten liggen, en een Oostersch te bouwen”.

lers, dunkt ons, s. Natuurlijk is e beweging niet als hij zegl, dat s zijn aan onze zitten zij er niet ons Christelijk de ontwikkeling anders op ons ven) weten dat

hebben onze het geloof in reformeerde be- zij met andere ing komen? En lijke organisatie us alles is, en tersch heel bij-

ng zijn tusschen unnen wij moei- ristenen zouden t zoo als voor- voorgesteld, zoo- seten worden te-

eid is er in de . De synode van weer laten zien. ens Ds Pos? Hij ken brengen aan de eenheid der ze dogmatiek de van haar eigen- len wij verteerd

ook inzake de muleeringen om art neer te kun- stand...”

aat op een Alg- ist in ons gere- ten wij ons zijn

eder Pos: is uw rken van allerlei aans te dienen? n? Moeten daar ler worden ge-

e ook natuurlijk et, dat het ver- ld kan worden, de belijdenis van r niet: hier niet

an het einde van kerken, en allen dending, alles ver- ge kerken hinde- heilige roeping, van wat wij zelf der eeuwen ons j ook aan onze hebben geleerd! k aan de Oplei-

met ons, dat dat en droom is, een t een droom? ten van wat wij

hebben? Ik kan het niet gelooven, maar hij schrijft, dat wij niet moeten zoeken „naar handhaving van een in de historie gegroeid eigen menschelijk te- huis, waar wij het tevreden en knus en gezellig vinden”. Nu, die knusheid is tegenwoordig in onze kerken niet zoo groot. Maar moeten wij, wat wij hebben, prijsgeven? of wat „schipperen”? Ik be- grijp het niet goed. Staan wij op het stuk van onze belijdenis, dan is er natuurlijk van eenheid geen sprake!

Wij zijn toch niet de geschiedenis van het psalm- boek van Ds van Dijk van Keboemen en de ge- zangenkwesie met de andere Javaansche kerken vergeten! Hoe zou er ooit sprake kunnen zijn van eenheid tusschen de zendingskerken op ons ter- rein en de kerken op Oost- en West-Java?

En indien de geprezen begeerte naar eenheid het ware is, waarom zijn wij dan met onze kerken aldaar tot eigen kerkformatie gekomen?

Ten slotte, Ds Pos heeft een zeer warme lezing gehouden te Amsterdam, en wij zijn blij ze in de Macedoniër te hebben gelezen; maar het punt der eenheid lijkt mij niet te rusten op practischen grondslag, en voor verwezenlijking niet vatbaar te zijn.

Maar gaarne wil ik naar nadere onderrichting van dezen zendingsman hooren. Ik ben maar een leek. Ds Pos houde daarmee in zijn beantwoor- ding op mijn vragen, indien hij daaraan in de Macedoniër toekomt, rekening.

J. D. W.

OPVOEDING EN ONDERWIJS

Bij Unie en Schoolraad.

De Paaschweek brengt ons altijd de vergaderin- gen van deze twee groote organisaties voor het Christelijk onderwijs. In toenemende mate genie- ten zij de waardeering van de voorstanders van de Scholen met den Bijbel.

Allereerst moet mij een woord van dank van het hart voor het Jaarboek van de Unie 1937, dat even voor Paschen verscheen. Dat is nu eenvoud- ige onmisbaar voor elk, die met den toestand van het Chr. Onderwijs in ons land en in Ned. Oost- en West-Indië op de hoogte wil komen. Van groot belang acht ik ook voor onze school- besturen het Kort Overzicht van de wettelijke bepalingen omtrent het onderwijs. Voor f1,75 is het te bekomen aan het Bureau van de Unie, Swee- lincstr. 39, Den Haag.

En nu de vergaderingen van dit jaar. Ze zijn weer uitnemend geslaagd: De rede van Prof. Dijk ter opening van de Unievergadering, het betoog van Prof. Waterink over Karaktervorming, het openingswoord van den Schoolraad-voorzitter Ds Barbas, de rede van Mr H. de Bie over het Tuchtrecht van de school, het was allemaal van zoo uitnemende kwaliteit, dat voor mij de keuze moeilijk is, van welke speeches ik iets zal zeg- gen. Ik kies de eerste en de laatste.

Prof. Dijk beschouwt het jaar 1937 als een jaar, voor de Christelijke scholen van groote be- teekenis. Op 26 Mei gaat straks de stembus open en ook voor ons kan de beslissing die zij brengt van groote beteekenis zijn. Daarom is een op- wekking tot trouw en ijver bij deze verkiezin- gen zeker wel op haar plaats.

’t Is ook een jaar van gedachtenis. Op 29 Mei zal het een eeuw geleden zijn, dat De Savornin Lohman geboren werd en op 29 October zal her- dacht worden, dat Dr Kuyper het levenslicht zag. En ook zullen we dit jaar het feit herdenken, dat in 1637 de Statenvertaling van de Heilige Schrift aan ons volk geboden werd. Op de hem eigen, pakkende wijze brengt de Unie-voorzitter nu deze feiten met elkaar in verband: Welnu, Lohman en Kuyper hebben uit dat Woord geleefd; tot dat Woord ons volk teruggeroepen; met dat Woord den strijd gevoerd; in dat Woord hun kracht gevonden; door dat Woord geloofsdaden verricht en onder dat Woord ook het leven van onze scholen gebogen, wier adeldom alleen mocht zijn: scholen met den Bijbel.

Bij hun erfenis betrekken wij de wacht. De nagedachtenis van Lohman en Luyper eeren wij dan alleen, indien wij, God dienende met een rein geweten, hun strijd voor de vrije school kloekmoedig voortzetten.

En het werk der vaders in de vertaling der Heilige Schrift brengen wij dan waarachtige hul- de, zoo wij met onze scholen heel dicht leven bij het onveranderlijke Woord van onzen God.”

Zie, zulke woorden doen goed, en vinden ook voor hun volle waarde weerklink bij de voor- standers van de School met den Bijbel.

Op de Schoolraad-vergadering sprak Mr de Bie, kinderrechtter te Rotterdam, over de urgente vraag naar het tuchtrecht van de school. De spreker had een breede studie gemaakt over deze ma- terie in binnen- en buitenland. Hij staat vast in de overtuiging, dat de school het tuchtrecht heeft. De ouders, die hun kinderen aan de school toever-

trouwen, dragen daarmee het tuchtrecht aan den onderwijzer over.

Belangrijk is natuurlijk de vraag, hoe het dan komt, dat nog zoo vaak een onderwijzer voor den rechter gedaagd wordt. Hier is natuurlijk veel afhankelijk van de persoonlijke opvatting van den onafhankelijken rechter.

De vraag of de rechtspraak in ons vaderland aanleiding heeft gegeven de aandrang tot wettelijke regeling van den onderwijzer te verklaren, be- antwoordt spreker ontkennend. Ook zou de spre- ker de controle niet aan het schooltoezicht willen geven, wijl altijd de rechter het laatste woord moet hebben over het al of niet strafbare van zekere handeling. Al moge de rechter naar som- miger oordeel de grens eener redelijke tuchttoe- fening te spoedig overtreden achten, waarbij er dan nog altijd de mogelijkheid van hooger beroep is, het kan geen kwaad, dat de onderwijzer zoo goed als ieder ander zich bewust is, dat hij zijn tong en ook zijn handen in toom moet houden.

Geen roep ga van ons uit, aldus spreker, om wettelijke regeling van dit belangrijk element van opvoeding. De Chr. scholen moeten hier staan in de vrijheid, die altijd beteekent gebondenheid aan God en aan ons geweten.

Erg dankbaar was ik, dat ook deze spreker van oordeel is, dat in de schoolreglementen geen bepaling moet voorkomen, die den onderwijzer lichamelijke tuchtiging verbiedt.

Zoo komen we langzamerhand tot klaarheid in onze schoolwereld met betrekking tot dit stuk. De jongens mogen niet uitroepen in de gedachte: „De meester maakt ons niets”. Hun ongeduende streken en vooral hun brutaliteit en hun verniel- zucht moeten, zoo noodig met geweld, worden gekeerd. In deze overtuiging heeft de Schoolraad- vergadering ons weer verder gebracht.

Kome ook dit ons geheele onderwijs, en daar- door land en volk ten goede.

Gr.

G. MEIMA.

PERSSCHOUWT

De meening van Ds H. C. v. d. Brink.

In „Overtoomsche Kerkbode” schrijft Ds H. C. v. d. Brink:

„De Heraut” deelt in het nummer van 14 Maart mede, dat er wel besprekingen binnenskamers zijn ge- houden. Meer zegt de hoofdredacteur er niet van. De conclusie ligt dus voor de hand, dat die besprekingen niet het gewenschte resultaat hebben gegeven. Doch waarom treden dan curatoren der V. U. niet op om desnoods de zaak te brengen voor een vergadering der Vereeniging? Ook baart het verwondering, dat de deputaten der kerken voor het verband met de V. U. niets van zich laten hooren. Die hebben toch de opdracht om op de leer der professoren te letten! Opzettelijk is de zaak bij de kerken aanhangig ge- maakt. Niet in den kerkelijken weg, in ’26 zoo hoog geroomd en zoo sterk aangeprezen. Bij geen enkelen kerkeraad zijn bezwaren ingebracht, noch bij die, waartoe de „verdachte” hoogleraren behooren noch bij die, wier predikanten, leerlingen en volgelingen dezer hoogleraren, dwalingen verbreiden, ofschoon wel in kerkelijke bladen beweerd wordt, dat dit ge- schiedt en op den kansel en op de catechisatie. Ook geen enkele meerdere vergadering heeft zich over dwaalleer en dwaalleeraars tot de generale synode gericht. Op het agendum der Amsterdamsche Synode kwam er letterlijk niets over voor. Tijdens de synode hebben twee harer leden de zaak plotseling aan de orde gesteld. En na rijp beraad en veel strubbeling — de synode heeft zelfs een week pauze gehouden tot onderling overleg — is niet met eenparigheid maar met meerderheid van stemmen een commissie van acht personen benoemd om de volgende synode — dus over drie jaar! — te dienen van rapport en advies. Zoo is dus klaarblijkelijk met opzet de kerk uit- gekozen om te doen wat op den weg der V.U. ligt.

Ik wilde voor een lief ding, dat ik ook dezen keer kon opponeeren tegen Ds v. d. Brink, maar het lukt me ditmaal niet, althans niet in de hoofdzaak.

Algeheele instemming verdient zelfs het volgende:

Zelfs de groote pers, met name het „Algemeen Han- delsblad” besprak deze zaak breedvoerig. En De Kersten deed dit ook in „De Banier”, gelijk een blinde spreekt over de kleuren.

Terecht wordt in dit verband de houding van „De Heraut” en van het Ned. Chr. Persbureau (Dr H. W. v. d. Vaart Smit) gegipt.

Een stem uit Zuid-Afrika.

In Zuid-Afrika heeft men de zaak ditmaal spoediger door dan in Amerika, waar „De Wachter” zich er toe heeft laten verleiden, de nonsens van den grossier in dierbare ondeskundigheden (Ds Kersten) door te geven; één van de zegeningen (misschien) van ons „Christe- lijk” Persbureau. In „Die Kerkblad” schrijft Ds J. V. Coetzee over Prof. Hepps brochure inzake „de ziel”:

Ook hier volg Prof. Hepp die metode van die eerste brochure en noem geen name nie. Maar hoewel daar geen name genoem word nie, gaan hierdie geskriif duidelik teen die professore Vollenhoven en Dooye- weerd van die Vrye Universiteit en hul konstruksie van ’n Calvinistiese wysbegeerte, terwyl hy ook die heer A. Janse aanhaal.

De recensent zet vraagteekens:

Toe ons die hier aangekondigde werk gelees het, het ons dadelik vraagtekens gesit by konklusies wat Prof. Hepp trek uit sekere aangehaalde sitate en was dit vir ons nie duidelik nie dat die konklusies deur die aanhalings gewettig is nie. Hoe meer ons gelees het, hoe duideliker het dit vir ons geword dat Prof. Hepp in sy bestryding nie heeltemal billik is nie.

„Nie heeltemal billik nie”. Enkele voorbeelden wor- den gegeven.

Prof. Hepp verstaan onder „siel” die onsterflike kern in die mens, die „hoëre deel” in onderskeiding van die liggaam, terwyl die agn. afwykende gevoele die term gebruik in die sin van Gen. 2:7, soos dit by ons in die Afrikaanse Bybel vertaal is met „wese”, d.w.s. as term vir die hele mens. Vir „siel” in die sin waarin Prof. Hepp dit verstaan en soos dit ook in ons Belydenisskrifte voorkom, gebruik die agn. „afwykende rigting” die term „hart”. En as die „afwykende rigting” nou sê dat ’n mens by sy sterwe sy bestaan as „lewende siel” kwytmaak en „dode siel” word, dan mag jy tog nie daaruit besluit nie dat die voortbestaan van die siel hierdeur geloën word, of dat die „on- sterflikheid” van die siel hierdeur prysgegees word.

Die afwykende gevoele, soos bo gesê, gebruik die term „hart” vir wat gewoonlik „siel” genoem word. En die „hart” verrig sekere funksies waaronder ook val die psigiese funksies. En as ’n mens nou wil weet wat die wysbegeerte van Prof. Vollenhoven e.a. leer omtrent die „siel” van die mens, opgevat in die sin van „onsterflike deel” dan moet jy seker nie ondersoek wat Vollenhoven sê van die psigiese funk- sies nie, maar moet jy ondersoek wat hy leer omtrent die „hart” van die mens.

Dat Vollenhoven die voortbestaan van die „lewende siel” of wese as sulks na die dood ontken, is waar. Maar dit doen ons almal. Niemand beweer dat na die dood ’n mens net so voortbestaan soos hy nou bestaan nie, want na die dood mis hy sy liggaam. Maar die ontkenning dat hy as „lewende siel” voortbestaan, beteken nog nie dat hier- mee die voortbestaan van die siel ge- loën word nie, soos Prof. Hepp dadelik konkludeer. Intendeel kom daar in die aange- haalde sitate genoeg voor om die bewering te loën- straf as sou die „afwykende rigting” die voortbestaan van die siel loën, na die dood.

Dieselfde geld van die „onsterflikheid”. Prof. Hepp toon aan dat o.a. art. 37 van die Nederl. Geloofsbe- lydenis juis aan die goddelose na die oordeel „on- sterflikheid” toeskrywe. Maar dis dan tog vir elkeen duidelik dat „onsterflikheid” in hierdie sin niks te doen het met „saligheid” nie, maar bloot „voortbe- staan” beteken. Die „afwykende rigting” gebruik die term „onsterflikheid” in ’n ander sin, naamlik, dat alleen die gesaligdes na die dood „onsterflik” is en na die opstanding besit alleen hulle wat deel het aan die salige opstanding „onsterflikheid”. As Prof. Hepp die woord „onsterflikheid” gebruik om daarmee aan te dui die voortbestaan van alle mense na die dood en die eindoordeel, soos ook gedoen word in art. 37 van die Geloofsbelijdenis, dan is daar niks verkeers in nie. Maar as die „afwykende rigting” die term alleen gebruik van die voortbestaan van die gesaligdes na die dood en die oordeel en verkies om die voortbe- staan van die ongelowiges, wat ’n voortbestaan is in die ewige dood, niet met die term „onsterflikheid” aan te dui nie, dan is daar ook niks verkeers in nie. En om daaruit te konkludeer dat dus die ewige straf ontken word, is seker nie gewettig nie.

Naar het oordeel van den schrijver wou Prof. Hepp te veel bewijzen. Mogen ook in Amerika de oogen open- gaan.

Nogmaals „Bedenklijke Voorlichting”.

Eenige weken geleden zond één onzer lezers ons een ex. van „De Nederlander” toe, de aandacht vestigende op onjuiste voorlichting inzake sterilisatie e.d. in Neder- land. Het artikel van „De Nederlander” is in die zelfde week ter drukkerij aangekomen; wegens overbelasting in de rubriek Persschouw bleef het liggen tot verleden week. Inmiddels blijkt — wat mij natuurlijk onbekend was — „De Nederlander” op de zaak teruggekomen te zijn. Het blad schreef nadien (20 Maart):

„In ons artikel: „Bedenklijke voorlichting”, opge- nomen in ons blad van 18 dezer, hebben wij naast het Nederlandsch Perskantoor te Berlijn ook het Neder- landsch Christelijk Persbureau van lichtvaardige be- richtgeving beticht. Zelf ontvingen wij n.l. het door ons gewraakte bericht van het Berlijnsche kantoor, terwyl onze op het betreffende gebied deskundige re- latie — tot wien wij ons om inlichtingen wendden — ons mededeelde het van het Christelijke Persbureau te hebben ontvangen. Daaruit concludeerden wij, dat ook laatstgenoemd bureau het bericht had verspreid. Naar ons thans tot ons leedwezen is gebleken, ten on- rechte. Het toeval heeft n.l. gewild, dat degeen, tot wien wij ons wendden, de eenige was, aan wien het Nederlandsch Christelijk Persbureau het bericht, dat het zelf uit Berlijn had ontvangen, had toegezonden. Ons verwijt diende dus niet tot bedoeld bureau, doch uitsluitend tot het Nederlandsch Perskantoor te Berlijn te zijn gericht, welke correctie wij ons haasten aan te brengen”.

We zijn blij thans ook dit te kunnen doorgeven. We wilden, dat we ook vroeger rectificatie hadden kunnen aanbrenge ter zake van het N.C.P. (inzake nationaal- socialisme, h.v.: of inzake de nonsens van Ds Kersten en de eigenaardige manier, waarop het N.C.P. met de keuken van „De Banier” vertrouwd blijkt).